

Avizul Autorității Europene pentru Protecția Datelor privind: Propunerea modificată de Regulament al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene (COM(2006) 213 final) și Propunerea de Regulament (CE, Euratom) al Comisiei de modificare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 2342/2002 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene (SEC(2006) 866 final)

(2007/C 94/03)

AUTORITATEA EUROPEANĂ PENTRU PROTECȚIA DATELOR,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 286,

având în vedere Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, în special articolul 8,

având în vedere Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date ⁽¹⁾,

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 45/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2000 privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile și organele comunitare și privind libera circulație a acestor date ⁽²⁾, în special articolul 41,

având în vedere solicitările de avize, conform articolului 28 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001, înaintate la 18 mai 2006 (pentru propunerea modificată de regulament financiar) și la 4 iulie 2006 (pentru propunerea de norme de aplicare) din partea Comisiei Europene,

ADOPTĂ PREZENTUL AVIZ

I. INTRODUCERE

1. Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului din 25 iunie 2002 privind Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene ⁽³⁾ (denumit în continuare „RF”) stabilește bazele juridice ale reformei de gestiune financiară. În decembrie 2002, după ample consultări cu instituțiile, Comisia a adoptat normele de aplicare ale RF (denumite în continuare „NA”). Ambele reglementări, care se aplică tuturor instituțiilor, au intrat în vigoare în data de 1 ianuarie 2003.
2. Propunerea modificată de Regulament al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene ⁽⁴⁾ (denumită în continuare „propunerea RF”), adoptată în 2006, este prezentată pentru a îndeplini dispozițiile articolului 184 din RF, de revizuire a regulamentului financiar la fiecare trei ani, sau oricând se

dovedește a fi necesar. Obiectivul principal al propunerii RF este de a îmbunătăți eficiența și transparența regulilor prin atingerea unui mai bun echilibru între costurile aferente controlului și riscurile financiare în cauză, menținând un nivel ridicat de protecție a fondurilor Comunității. Propunerea modificată a RF a fost convenită prin conciliere între Parlamentul European și Consiliu, la sfârșitul lunii noiembrie 2006. Prezentul aviz ia acest text în considerare ⁽⁵⁾.

3. În vederea accelerării procesului legislativ, Comisia a luat inițiativa de a prezenta o propunere de Regulament (CE, Euratom) al Comisiei de modificare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 2342/2002 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene ⁽⁶⁾ (denumită în continuare „propunerea NA”). AEPD este consultată în cadrul acestor două propuneri.
4. AEPD consideră că o analiză a propunerilor este importantă pentru că acestea privesc modalitatea în care sunt tratate anumite date cu caracter personal ale persoanelor fizice, în legătură cu activitățile financiare. Unul dintre punctele principale ale propunerilor este că acestea prevăd elaborarea și operarea de către Comisie a unei baze de date centrale, comună tuturor instituțiilor și organelor, formată din candidați și ofertanți potrivit unor criterii specifice de excludere în caz de fraudă, respectiv permit schimbul de informații conținute în baza de date cu diferite autorități. AEPD subliniază că baza de date centrală prevăzută, care ar include candidați și ofertanți care corespund unuia dintre criteriile menționate în articolele 93, 94 și 96 alineatul (1) litera (b) și alineatul (2) litera (a) din regulamentul financiar, exista deja anterior modificării regulamentului financiar ⁽⁷⁾. Baza de date existentă se fondează pe utilizarea avertizărilor de diferite niveluri (1, 2, 3, 4, 5a și 5b), în funcție de impactul lor asupra candidaților sau ofertanților. Totuși, baza de date existentă, elaborată de Comisie la nivel instituțional, are un domeniu de aplicare mai larg decât cea prevăzută în propunerea de regulament financiar (incluzând doar avertizări de nivel 5). Această bază de date centrală și alte aspecte ale propunerilor implică o analiză temeinică din punctul de vedere al protecției datelor.

⁽¹⁾ JO L 281, 23.11.1995, p. 31.

⁽²⁾ JO L 8, 12.1.2001, p. 1.

⁽³⁾ JO L 248, 16.9.2002, p. 1.

⁽⁴⁾ Doc. COM(2006) 213 final — 2005/0090 (CNS).

⁽⁵⁾ Articolul 95 alineatul (3) punctul (2) a fost suprimat din propunerea modificată, ceea ce înseamnă o îmbunătățire a textului din punctul de vedere al protecției datelor.

⁽⁶⁾ Doc. SEC(2006) 866 final.

⁽⁷⁾ Pentru analiza situației existente, vezi avizul AEPD cu privire la o verificare prealabilă a SAT al Comisiei, 6 decembrie 2006, accesibil pe: www.edps.europa.eu.

Consultarea AEPD

5. Propunerile RF și NA au fost înaintate de Comisie către AEPD pentru consultare, astfel cum prevede articolul 28 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 45/2001 din 18 decembrie 2000 privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile și organele comunitare și privind libera circulație a acestor date (denumit în continuare „Regulamentul (CE) nr. 45/2001”). Având în vedere caracterul obligatoriu al articolului 28 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 5/2001, AEPD apreciază în mod deosebit referirea explicită la această consultare în preambulul propunerilor.

II. ANALIZA PROPUNERILOR

6. Comisia, responsabilă cu executarea bugetului general al Uniunii Europene și a altor fonduri gestionate de Comunități, are obligația de a combate fraudă și orice alte activități ilegale care afectează interesele financiare ale Comunităților. Propunerile RF și NA stabilesc noi obligații pentru Comisie privind acordarea contractelor și ajutoarelor nerambursabile către părți terțe în contextul gestionării fondurilor comunitare. Ținând cont de faptul că propunerile enunță regulile de urmat pentru a asigura protecția intereselor financiare ale Comunităților, este esențial ca acționând în acest fel, protecția datelor și dreptul la respectarea vieții private a persoanelor vizate să fie garantate în mod corespunzător cu ocazia prelucrării datelor cu caracter personal.

II.1. Transparența

7. AEPD recunoaște că principiile importante referitoare la buna gestiune financiară sunt incluse în propuneri și că altele noi sunt introduse sau întărite. De exemplu, AEPD menționează că considerentul 1 a propunerii RF prevede că „*transparența, în mod special, trebuie întărită prin furnizarea informațiilor asupra beneficiarilor de fonduri comunitare*”. Acest principiu este dezvoltat în articolele 30 alineatul (3) și 53 din RF.
8. Aceste dispoziții care tratează principiul transparenței, introduc publicarea listei persoanelor care beneficiază de fonduri derivate din buget. AEPD sprijină includerea acestui principiu, cu respectarea adecvată a Directivei 95/46/CE și a Regulamentului 45/2001, dar dorește să sublinieze că o abordare proactivă a drepturilor persoanelor vizate⁽⁸⁾ ar trebui respectată, având în vedere faptul că vor fi dezvăluite

date cu caracter personal. Această abordare proactivă constă în informarea prealabilă a persoanelor vizate, în momentul colectării datelor cu caracter personal, cu privire la posibilitatea ca aceste date să fie făcute publice, respectiv în asigurarea că drepturile de acces și de opoziție ale persoanelor vizate sunt respectate. Acest principiu ar trebui aplicat de asemenea la publicarea ulterioară a beneficiarilor (articolul 169 din normele de aplicare).

II.2. Baza de date centrală a Sistemului de Alertă Timpurie (SAT)

9. Articolul 95 din propunerea RF stipulează că o bază de date centrală conținând detaliile pertinente ale candidaților sau ofertanților care sunt în situațiile de excludere menționate în articolele 93, 94⁽⁹⁾, 96 alineatul (1) litera (b) și alineatul (2) litera (a), este elaborată și operată de Comisie în conformitate cu dispozițiile comunitare privind prelucrarea datelor cu caracter personal. Astfel cum s-a menționat în introducerea, această nouă versiune a articolului 95, subliniind rolul important al Comisiei, nu modifică în mod substanțial practica utilizată până acum (de exemplu articolul 95 din RF stabilește că fiecare instituție are propria sa bază de date centrală). Într-adevăr, în prezent instituțiile⁽¹⁰⁾ nu au baze de date separate, ci utilizează baza de date computerizată a Comisiei Europene, respectiv schimbă informații cu aceasta⁽¹¹⁾. Această bază de date este tratată conform procedurii prevăzute în Decizia Comisiei privind Sistemul de Alertă Timpurie (SAT)⁽¹²⁾. Comisia centralizează toate informațiile pertinente și joacă rolul de punct de acces central între toate instituțiile participante la proiect.
10. Articolul 95 din propunerea RF stabilește de asemenea că baza de date este comună tuturor instituțiilor, agențiilor executive și organelor menționate în articolul 185 din RF. În versiunea convenită a regulamentului financiar, articolul 95 stabilește în continuare că autoritățile statelor membre și ale țărilor terțe, respectiv organele participante la executarea bugetului comunică administratorului autorizat informațiile privind candidații și ofertanții care se află în una dintre situațiile menționate la articolul 93 alineatul (1) litera (e) (de exemplu, hotărâre care are forța de *res judicata*). Această informație este comunicată în cazul în care conduita operatorului în cauză s-a dovedit a fi în detrimentul intereselor financiare ale Comunității (articolul 95 alineatul (2)). Consecințele referitoare la implicarea acestor participanți sunt analizate mai jos.

⁽⁹⁾ Articolele 93 și 94 (citite împreună cu articolul 114 alineatul (2)) stabilesc obligația de a exclude părțile terțe de la participarea la o procedură de achiziționare sau de atribuire a contractelor dacă se află într-una dintre situațiile enumerate în articolul 93 RF sau de a interzice atribuirea de contracte sau ajutoare nerambursabile unor părți terțe în cazul unui conflict de interese sau în furnizarea greșită de informații solicitate de către autoritatea competentă ca o condiție la participarea la o procedură de achiziționare sau de atribuire a contractelor.

⁽¹⁰⁾ Articolul 1 din RF: în sensul RF, Comitetul Economic și Social, Comitetul Regiunilor, Ombudsmanul și Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor trebuie tratate ca instituții comunitare.

⁽¹¹⁾ Vezi avizul AEPD privind controlul prealabil al SAT al Curții Europene de Justiție, care urmează a fi publicat pe pagina noastră de internet.

⁽¹²⁾ C(2004) 193/3 astfel cum a fost modificată prin corrigendum C(2004)517 și modificată ultima dată prin regulamentul interior din 2006, vezi: http://ec.europa.eu/budget/library/sound_fin_mgt/ews_decision_en.pdf.

⁽⁸⁾ Vezi articolele 11-13 și 18 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001. În privința abordării proactive, vezi: *Documentul de referință al AEPD: accesul publicului la documente și protecția datelor*, 12 iulie 2005, accesibil pe: <http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/lang/en/pid/21>.

11. AEPD este de acord cu principiul unei baze de date centrale a candidaților și ofertanților care se află în una dintre situațiile menționate la articolele 93, 94 și 96 alineatul (1) litera (b) și alineatul (2) litera (a) în scopurile prelucrării datelor prevăzute de RF. Aceste scopuri urmăresc întărirea eficienței, îmbunătățirea protejării intereselor financiare ale Comunităților și asigurarea circulației informațiilor restrânse privind părți terțe.
12. Cu toate că bazele de date centrale și sistemele pe scară largă au devenit tot mai mult utilizate în ultimul timp, AEPD consideră că, în fiecare caz, necesitatea unei asemenea baze de date trebuie examinată cu grijă și atenție și în cazul în care se constituie o asemenea bază de date, trebuie puse în aplicare anumite garanții privind principiile de protecție a datelor. Motivul este de a evita orice evoluții care ar putea afecta negativ protecția datelor cu caracter personal. Din punctul de vedere al AEPD, orice propunere care prevede crearea unei baze centrale de date cu caracter personal trebuie să respecte cadrul juridic european de protecție a datelor și să-l pună în aplicare în mod concret. De exemplu, articolele 4 (calitatea datelor), 5 (legitimitatea prelucrării) și 10 (prelucrarea categoriilor speciale de date) din Regulamentul (CE) nr. 45/2001 sunt cele mai pertinente pentru prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile europene.
13. Mai mult decât atât, AEPD subliniază că datele cu caracter personal ar trebui colectate pentru scopuri legitime (articolul 4 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 45/2001). În acest context, AEPD consideră că, dacă este în interesul legitim al instituțiilor și organelor să stabilească sistemul pentru a respecta interesele financiare și reputația Comunităților, introducerea de avertismente împotriva anumitor persoane poate avea efecte negative serioase pentru persoanele vizate și din acest motiv trebuie introduse garanții speciale pentru a sprijini interesele legitime ale persoanelor vizate. Aceste garanții sunt prezentate în alineatele următoare.
15. Mai mult, AEPD recomandă ca propunerea NA, în articolul 134a, să clarifice categoriile de entități care sunt vizate în baza de date. Articolul 134a se referă la părți terțe, numite de asemenea entități juridice în FEJ, care sunt fie persoane fizice, fie juridice. În afară de acestea, propunerea anticipează o a treia categorie în sensul că informațiile pot include persoane fizice cu puteri de reprezentare, decizionale sau de control asupra unor persoane juridice date. Astfel, în acest din urmă caz, persoanele fizice sunt introduse în sistem atât timp cât au puteri de reprezentare. În practica prezentă, acestea sunt introduse în baza de date ca noi intrări autonome. Legăturile și diferențele dintre persoanele juridice și persoanele fizice cu puteri de reprezentare, decizionale sau de control asupra unor persoane juridice date ar trebui clarificate.

II.2.b. Actualizarea informațiilor înregistrate în baza de date

16. Conform principiului calității datelor (articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001), datele trebuie să fie adecvate, pertinente și neexcesive în legătură cu scopurile pentru care au fost colectate ⁽¹³⁾. Este clar că această calitate a datelor cu caracter personal poate fi asigurată numai dacă exactitatea acestora este verificată în mod regulat și corespunzător. Procedura menționată în articolul 134a alineatul (2) din propunerea NA, prevede ca, prin intermediul unui protocol securizat, Comisia să furnizeze periodic datele validate conținute în baza de date persoanelor desemnate în primul alineat al aceluiași articol. Acest calendar propus nu este clar. AEPD este conștientă că au fost luate în considerare și alte alternative, care includ furnizări permanente de date. Totuși, acest lucru nu este suficient. Într-adevăr, din punctul de vedere al AEPD, actualizarea bazei de date centrale trebuie să fie frecventă, iar frecvența trebuie să fie structurată și să respecte un program precis (transferurile lunare sau săptămânale ar contribui la asigurarea exactității și la actualizarea datelor în timp util).

II.2.c. Gestiune și securitate

II.2.a. Persoanele interesate

14. Baza de date SAT se bazează pe „Fișa de entitate juridică” validată la nivel central (denumită în continuare FEJ) și utilizează datele conținute în aceasta. FEJ este o bază de date generală, care cuprinde persoane fizice sau juridice care au sau au avut cândva obligații contractuale și/sau financiare cu unul dintre serviciile Comisiei: prestatori de servicii, personal, experți, beneficiari de ajutoare nerambursabile. Articolul 95 din propunerea RF se referă la candidați și ofertanți și nu la membrii personalului, deoarece aceștia nu pot fi și candidați și ofertanți. În acest context, AEPD recomandă clarificarea definiției candidaților și a ofertanților în propunerea NA, astfel încât să se evite confuziile între entitățile respective.

17. Baza de date centrală trebuie să fie protejată în mod corespunzător. Gestiunea și respectarea unui nivel de securitate optim pentru baza de date centrală constituie o cerință fundamentală pentru asigurarea unei protecții adecvate a datelor cu caracter personal stocate în baza de date, respectiv pentru actualizarea acestora. În vederea obținerii unui nivel de protecție satisfăcător, trebuie puse în aplicare garanții corespunzătoare pentru gestionarea riscurilor potențiale în legătură cu infrastructura sistemului și cu persoanele implicate.

⁽¹³⁾ În sistemul SAT sunt incluse următoarele informații: Numele și adresa persoanei fizice — Tipul de avertizare SAT — Data de început și de sfârșit a atenționării active — Serviciul Comisiei care a solicitat trimiterea avertizării SAT.

18. În acest context, AEPD este de părere că trebuie introdus un sistem coerent pentru selectarea administratorilor și pentru asigurarea unei protecții adecvate pentru informațiile stocate în baza de date centrală, respectiv pentru a-i proteja integritatea. Cu toate că articolul 134a prevede selectarea și definirea sarcinilor administratorului autorizat responsabil pentru cererea de intrări în baza de date și pentru primirea de date validate conținute în baza de date, această procedură este prevăzută numai pentru instituțiile, agențiile executive sau organele menționate la articolul 185 din RF și este pusă în aplicare pentru Comisie în Decizia Comisiei privind Sistemul de Alertă Timpurie. Nu se anticipează adoptarea unor norme speciale privind situația statelor membre, a țărilor terțe sau a organizațiilor internaționale. Această situație poate crea incoerență în ceea ce privește protecția datelor care sunt accesate.
19. AEPD propune includerea unor dispoziții în normele administrative suplimentare privind modalitatea în care accesul la date este acordat autorităților și organelor statelor membre, țărilor terțe și organizațiilor internaționale, precum și privind volumul de date care pot fi accesate. Într-adevăr, AEPD consideră că este importantă nu numai asigurarea securității informațiilor stocate în baza de date, ci și ca informațiile să fie transmise autorităților competente și autorizate, iar în cadrul acestor autorități, în mod exclusiv administratorilor competenți.
- II.2.d. *Schimbul de date*
20. AEPD ia act de crearea unui punct unic central de acces la baza de date, care este coordonat de către Comisie. Mai mult, propunerea RF extinde domeniul de aplicare actual al SAT, propunând lărgirea accesului pentru mai multe autorități și organe decât în versiunea precedentă. Astfel, propunerea RF prevede diferite situații în privința accesului la informații. Aceste situații privesc diferite autorități și organe și trebuie analizate separat. Din punctul de vedere al protecției datelor, AEPD menționează că dreptul de acces la baza de date, acordat diferitelor organe, conduce la un transfer de date pentru fiecare dintre organele în cauză, în pofida faptului că datele sunt stocate de către Comisie. Astfel, analiza trebuie efectuată în conformitate cu articolele 7, 8 și 9 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001 referitoare la transferurile de date.
21. Propunerea RF face distincție între două cazuri de transfer de date. Primul privește transferul de date în interiorul sau între instituții și organe comunitare. Al doilea privește dreptul de acces al statelor membre și al țărilor terțe sau al organismelor internaționale. În sensul prezentului aviz, AEPD face o analiză separată a situației statelor membre și a situației țărilor terțe sau a organismelor internaționale, având în vedere că acestea sunt cuprinse separat în Regulamentul (CE) nr. 45/2001.
22. Prima situație este menționată la articolul 95, alineatul (1) din propunerea RF, care prevede că baza de date elaborată și operată de către Comisie este comună instituțiilor, agențiilor executive și organelor menționate în articolul 185 RF. AEPD subliniază că, în cazul în care este prevăzut un transfer de date cu caracter personal în interiorul sau între instituțiile și organele comunitare, se aplică articolul 7 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001. De aceea, AEPD reamintește că destinatarul datelor trebuie să le prelucreze numai pentru scopurile pentru care au fost transmise.
23. Accesul statelor membre, țărilor terțe și organizațiilor internaționale este menționat la articolul 95 alineatul (2) a doua liniuță din propunerea RF. Acestea au acces la informațiile conținute în baza de date și le pot lua în considerare, ca adecvate și pe propria răspundere, pentru adjudecarea de contracte asociate executării bugetului. De aceea, propunerea prevede accesul automat la baza de date în cadrul atribuirii de contracte asociate executării bugetului.
24. AEPD subliniază că, în cazul în care destinatarii datelor în cauză sunt statele membre, se aplică articolul 8 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001. Acest articol tratează transferul de date cu caracter personal către destinatari, alții decât instituții și organe comunitare, care fac obiectul Directivei 95/46/CE. În acest caz, se respectă articolul 8 litera a), avându-se în vedere că „nevoia” de date pentru executarea sarcinilor efectuate de către destinatari este legată de modalitatea aleasă de Comisie pentru executarea bugetului. În continuare, toate aceste organe acționează conform legislației naționale de punere în aplicare a Directivei 95/46/CE și acționează în scopul punerii în aplicare a bugetului european.
25. În ceea ce privește țările terțe și organizațiile internaționale, se aplică articolul 9 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001⁽¹⁴⁾. Articolul 9 alineatul (1) interzice transferul de date cu caracter personal către alți destinatari decât instituțiile sau organele comunitare, care nu fac obiectul legislației naționale adoptate în conformitate cu Directiva 95/46/CE, în afara cazului în care se asigură un nivel de protecție adecvat în țara destinatarului sau în interiorul organizației internaționale a destinatarului, iar datele sunt transferate cu scopul unic de a permite efectuarea sarcinilor care intră în competența persoanei cu atribuții de control. Regulamentul (CE) nr. 45/2001 permite derogări, care implică situația atribuirii de contracte asociate executării bugetului. Totuși, AEPD subliniază că aceste excepții trebuie interpretate în mod restrictiv. Este preferabil să se asigure garanții adecvate în cazul transferurilor structurale. În cazul transferurilor din baza de date centrală, acestea sunt structurale și din acest motiv necesitatea garanțiilor, cum ar fi clauzele contractuale în acordurile de ajutoare nerambursabile de fonduri UE, ar trebui enunțată în normele de aplicare.

⁽¹⁴⁾ Articolul 9 este comparabil cu articolele 25 și 26 din Directiva 95/46/CE.

26. În afară de aceasta, conform articolului 95 din RF, țările terțe beneficiază nu numai de date din baza de date centrală. Articolul 134a din NA prevede de asemenea primirea de date de la țări terțe și organizații internaționale, caz în care acestea certifică Comisiei că informațiile au fost stabilite și transmise în conformitate cu normele privind protecția datelor cu caracter personal. În acest context, AEPD subliniază importanța principiului calității datelor în cazul transferurilor internaționale de date. Trebuie să se asigure faptul că se respectă dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 45/2001 privind exactitatea și actualizarea datelor care sunt furnizate Comisiei și înregistrate în baza de date. Din acest motiv, în cazul în care se încheie acorduri de finanțare, este important să se definească datele care sunt implicate, respectiv garanțiile privind calitatea acestora. Necesitatea acestor garanții trebuie de asemenea inclusă în normele de aplicare.

II.2.e. Drepturile candidaților și ofertanților

27. Candidații și ofertanții care sunt înregistrați în baza de date centrală beneficiază de garanții privind gestionarea datelor lor cu caracter personal. Aceste garanții ar trebui să se regăsească în drepturile persoanelor interesate, de a fi informate și de a avea acces la propriile date.

28. Dreptul la informare este conținut în articolul 134a alineatele (1), (3) din propunerea NA. Totuși, AEPD consideră că formularea acestui alineat ar trebui revizuită și interpretată după cum urmează: „Instituțiile, agențiile executive, autoritățile și organele menționate în articolul 95 alineatele (1) și (2) din regulamentul financiar atestă Comisiei faptul că informațiile au fost stabilite și transmise în conformitate cu regulile privind protecția datelor cu caracter personal și că partea terță interesată a fost informată asupra transmiterii de informații”. AEPD subliniază că Regulamentul (CE) nr. 45/2001 este aplicabil instituțiilor, agențiilor executive și organelor dar că legislațiile naționale de punere în aplicare a Directivei 95/46/CE vor fi aplicabile în statele membre. Cu toate acestea, se pot ivi unele probleme la nivel național în cazul în care o țară terță nu asigură cetățenilor săi dreptul la informare. AEPD consideră că un mecanism care permite candidaților sau ofertanților să fie avertizați de includerea lor în baza de date centrală ar trebui asigurat de către Comisie.

29. Mai mult, AEPD este de acord cu abordarea proactivă a dreptului la informare⁽¹⁵⁾. În cazul controlului prealabil privind punerea în aplicare a SAT al Curții de Justiție⁽¹⁶⁾, AEPD apreciază în mod deosebit faptul că părțile terțe sunt informate în prealabil de faptul că datele lor cu caracter personal ar putea fi utilizate de către Curte nu numai pentru scopuri interne legate de procedurile de achiziții publice, ci ar putea fi de asemenea comunicate altor instituții, în sensul articolelor 93 și 94 din RF, cu scopul de a fi incluse în baza de date a Comisiei prevăzută de articolul 95 din RF. În asemenea cazuri, o terță parte este deja informată de posibilitatea de a fi exclusă de la participarea la procedura de achiziții publice sau de atribuire de contracte, în

cazul în care a fost inclusă în baza de date a Comisiei. În acest context, AEPD recunoaște de asemenea eforturile făcute pentru a se asigura drepturi suplimentare de informare. De exemplu, considerentul 36 din propunerea RF stabilește că dreptul la informare trebuie să fie asigurat ofertanților respinși după acordarea contractului. După cum s-a subliniat deja în prezentul aviz, AEPD propune ca această procedură să fie urmată în toate instituțiile, autoritățile și organele interesate și să fie menționată în propunerea NA.

30. Articolul 13 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001 stabilește dreptul de acces al persoanelor vizate la informațiile prelucrate de către operatorii de date. Din acest motiv, pentru punerea în aplicare a acestui drept, trebuie să se menționeze în normele de aplicare faptul că orice parte terță introdusă în baza de date are dreptul de acces la datele proprii și că acest drept nu trebuie limitat din alte motive decât cele menționate în articolul 20 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001. Mai mult, dreptul de acces este strâns legat de abordarea proactivă menționată mai sus, în sensul că neavertizarea asupra includerii în baza de date atrage după sine în special faptul că persoanele vor fi incapabile de a-și exercita dreptul de acces.

II.2.f. Necesitatea unui control prealabil

31. Conform articolului 27 alineatul (2) litera b) din Regulamentul (CE) nr. 45/2001, operațiunile de prelucrare pentru evaluarea aspectelor personale ale persoanelor vizate, inclusiv calificarea, eficiența și comportamentul acestora, prezintă un risc probabil specific cu privire la drepturile persoanelor vizate. Mai mult, același lucru se aplică în cazul în care acestea conțin date privind operațiunile de prelucrare în scopul excluderii persoanelor fizice de la vreun drept, beneficiu sau contract [articolul 27 alineatul (2) litera (d)].

32. La data adoptării prezentului aviz, atât Comisia Europeană cât și Curtea Europeană de Justiție au solicitat AEPD să efectueze un control prealabil al Sistemului de Alertă Timpurie care s-a bazat pe versiunea existentă a RF. Având în vedere că noua versiune a RF introduce modificări în gestionarea bazei de date, cu scopul elaborării și operării unei baze de date comune la care vor avea acces statele membre, țările terțe și organizațiile internaționale și cărora le vor furniza date, AEPD consideră aceasta drept o modificare substanțială care intră sub incidența articolului 27 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001. Din acest motiv, în cazul în care Comisia va lua măsuri pentru punerea în aplicare a noului cadru juridic, AEPD va verifica în prealabil sistemul.

III. PERIOADELE LIMITĂ DE STOCARE ȘI CONTROLUL BUGETAR

33. Cu toate că nu este cuprinsă în modificările conținute în propuneri, AEPD dorește să profite de această ocazie pentru a sublinia dispoziția menționată în cazurile de control prealabil anterioare, privind problemele bugetare.

⁽¹⁵⁾ Vezi mai sus principiul transparenței.

⁽¹⁶⁾ Se va publica în curând pe pagina internet: www.europa.edps.eu.

Cadrul existent

34. Articolul 49 din NA privind păstrarea documentelor justificative de către administratorii autorizați, menționează că „Sistemele și procedurile de gestiune privind păstrarea documentelor justificative originale stabilește că: (...) d) aceste documente trebuie păstrate pe o perioadă de cel puțin cinci ani de la data la care Parlamentul European acordă descărcare pentru anul bugetar la care se referă documentul. Documentele referitoare la operațiunile neînchise definitiv se păstrează pe o perioadă mai lungă decât cea menționată la punctul d) al primului paragraf, adică până la sfârșitul anului următor celui în care operațiunile au fost închise”.
35. Principiul privind păstrarea documentelor justificative, astfel cum este stabilit de către NA, permite astfel o perioadă posibilă de păstrare de până la 7 ani, în scopul descărcării pentru execuția bugetului instituțiilor și organelor comunitare.
36. Având în vedere că documentele justificative păstrate de către administratorii autorizați pot conține date cu caracter personal, se aplică de asemenea principiile păstrării datelor cu caracter personal astfel cum sunt enunțate în Regulamentul (CE) nr. 45/2001 privind protecția persoanelor fizice cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile și organele comunitare și privind libera circulație a acestor date.
37. Ca principiu general, articolul 4 alineatul (1) litera c) din Regulamentul (CE) nr. 45/2001 prevede că datele cu caracter personal trebuie să fie adecvate, pertinente și neexcesive în raport cu scopurile pentru care sunt colectate și/sau prelucrate ulterior. Articolul 4 alineatul (1) litera (e) din Regulament, prevede în continuare că datele cu caracter personal pot păstrate într-o formă care permite identificarea persoanelor vizate, pentru o perioadă nu mai lungă decât cea necesară pentru scopul pentru care datele au fost colectate și/sau prelucrate ulterior.
38. Articolul 37 din Regulament prevede regulile speciale privind păstrarea datelor referitoare la trafic și la facturare în cadrul rețelilor interne de comunicare. Aceste rețele sunt definite în articolul 34 ca fiind „rețele de telecomunicații sau echipamente de terminal operate sub controlul instituțiilor și organelor comunitare”. Astfel, articolul se aplică datelor cu privire la trafic și la facturare colectate prin rețelele interne ale instituțiilor și organelor comunitare.
39. Conform articolului 37 alineatul (1), datele referitoare la trafic care sunt prelucrate și stocate pentru a realiza apeluri și alte conexiuni prin intermediul rețelilor de telecomunicații sunt suprimate sau trecute sub anonim la terminarea apelurilor sau a altor conexiuni. Principiul este ca datele să fie suprimate de îndată ce nu mai sunt necesare pentru realizarea apelului sau conexiunii.
40. Cu toate acestea, articolul 37 alineatul (2) prevede că datele referitoare la trafic ⁽¹⁷⁾, așa cum sunt indicate în lista convenită de AEPD, pot fi prelucrate în scopul gestiunii bugetare și de trafic, inclusiv pentru verificarea utilizării autorizate a sistemelor de telecomunicații. Acestea trebuie să fie suprimate sau trecute sub anonim cât mai curând posibil și cel mai

târziu la șase luni de la colectare, cu excepția cazului în care trebuie stocate pentru o perioadă mai lungă de timp în vederea stabilirii, exercitării sau apărării unui drept într-o eventuală procedură judiciară în curs. În cazul în care perioada de șase luni expiră fără inițierea unor proceduri judiciare, datele cu privire la trafic trebuie suprimate sau trecute sub anonim. În cazul în care procedurile judiciare sunt inițiate pe parcursul acestei perioade, acestea vor întrerupe perioada de prescripție până la încheierea procedurilor sau până la sfârșitul perioadei de prescripție permisă pentru declararea unui recurs sau până la încheierea procedurilor de recurs, de la caz la caz. Orice păstrare de date referitoare la trafic sau la facturare peste acest termen de șase luni poate fi justificată doar în baza articolului 20.

41. Articolul 20 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001 prevede că pot exista excepții și restricții în ceea ce privește suprimarea imediată a datelor referitoare la trafic, așa cum se prevede în articolul 37 alineatul (1) în anumite cazuri limită enumerate în acest articol, adică datele referitoare la trafic pot fi păstrate dacă acest lucru constituie o măsură necesară pentru garantarea prevenirii, investigării, depistării și pedepsirii infracțiunilor; unui interes economic sau financiar important al statelor membre sau al Comunităților Europene, inclusiv în materie monetară, bugetară sau fiscală; sau pentru protejerea persoanelor interesate sau a drepturilor și libertăților altora. Articolul 20, ca o excepție de la principiile protecției datelor prevăzute în Regulament, trebuie interpretat restrictiv și se aplică numai de la caz la caz. Mai mult, articolul 20 prevede numai excepții de la suprimarea imediată a datelor cu privire la trafic, așa cum se enunță în articolul 37 alineatul (1), și nu de la limitarea de șase luni așa cum se prevede la articolul 37 alineatul (2). Astfel, articolul 20 nu poate fi folosit pentru justificarea păstrării datelor cu privire la trafic peste perioada de șase luni pentru scopuri generale de audit, așa cum se prevede la articolul 49 NA.

Necesitatea de revizuire

42. Din acest motiv, AEPD recomandă ca dispozițiile NA privind păstrarea documentelor justificative să fie revizuite pentru a se asigura respectarea principiilor care guvernează protecția datelor cu caracter personal.
43. În vederea asigurării respectării acestor principii, informațiile conținute în documentele justificative trebuie examinate. Într-adevăr, documentele justificative conțin diferite niveluri de informații: informații generale pertinente pentru descărcarea bugetară, inclusiv posibilitatea de audit, și informații detaliate care nu sunt necesare pentru un control bugetar.
44. Principiul general ar fi că, în cazul în care documentele justificative conțin date cu caracter personal, pot fi prelucrate numai cele necesare în scopul descărcării bugetare. În măsura posibilului, documentele care conțin date cu caracter personal care nu sunt necesare în acest scop, ar trebui suprimate. Datele pertinente pot fi păstrate atât timp cât este necesar în scopul descărcării bugetare. Perioada de 5-7 ani, stabilită de articolul 49 NA trebuie, în orice caz, să fie considerată ca o perioadă maximă de păstrare a documentelor justificative.

⁽¹⁷⁾ Datele referitoare la facturare nu sunt menționate în mod expres la articolul 37 alineatul (2) dar pot fi incluse în mod implicit.

45. În privința păstrării documentelor justificative care conțin date referitoare la trafic, principiul ar trebui să fie că aceste date trebuie șterse imediat ce nu mai sunt necesare în scopul descărcării bugetare. Ori de câte ori documentele justificative sunt păstrate în formă stratificată, nivelul inferior al detaliului celui mai amplu, care poate conține date referitoare la trafic, nu este necesar și nu trebuie păstrat în scopul descărcării bugetare. În cazul în care documentele justificative nu sunt păstrate în mod stratificat, prelucrarea parțială a informațiilor conținute în documente trebuie prevăzută, în așa fel încât să nu implice un efort disproporționat.
46. Pentru ilustrarea acestei chestiuni, AEPD dorește să se folosească de exemplul includerii în buget a telefoniei fixe în instituții. În privința telefoniei fixe, principiul stabilit la articolul 37 menționează faptul că date referitoare la trafic cum ar fi apelul unui număr, numărul apelat și durata convorbirii pot fi păstrate în scopuri de gestionare a traficului și a bugetului, inclusiv verificarea utilizării autorizate a sistemului de comunicații, până la șase luni. Odată ce utilizarea autorizată a instrumentelor de comunicare a fost pe deplin verificată, toate datele referitoare la trafic ar trebui șterse sau trecute sub anonimat. Cu excepția datelor necesare pentru auditul costurilor de comunicații în conformitate cu NA, nicio dată detaliată referitoare la trafic nu trebuie păstrată. Singurele date pertinente care pot fi păstrate în scopuri bugetare se raportează la costurile de comunicare care nu dezvăluie date referitoare la trafic ⁽¹⁸⁾.

Recomandări pentru modificarea articolului 49

47. Pentru a introduce această chestiune de compatibilitate, AEPD recomandă adăugarea unui alineat la articolul 49 NA care prevede: „Datele cu caracter personal conținute în documentele justificative ar trebui șterse în cazul în care aceste date nu sunt necesare pentru descărcarea bugetară. În toate cazurile, trebuie respectat articolul 37 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 45/2001 privind păstrarea datelor referitoare la trafic.”

IV. CONCLUZII

AEPD apreciază în mod deosebit faptul că a fost consultată în legătură cu aceste propuneri, care prevăd o gestiune financiară temeinică și mai transparentă a fondurilor comunitare. Apreciază de asemenea această ocazie pentru a sublinia un număr de aspecte specifice ale protecției datelor privind punerea în aplicare a acestor propuneri, în special în contextul Sistemului de Alertă Timpurie.

În esență, AEPD recomandă următoarele:

- Includerea în normele de aplicare a referirilor la o abordare proactivă (informare anterioară și observații ulterioare) care ar trebuie aplicată pe scară largă în toate instituțiile, autoritățile și organele interesate, în baza principiului transparenței,

- În cazul în care se înființează o bază de date centrală, trebuie puse în aplicare garanții speciale în baza principiilor cu privire la protecția datelor,
- Normele de aplicare ar trebui să clarifice, în articolul 134a, noțiunile de candidați și ofertanți, precum și categoriile de entități care sunt afectate de către baza de date,
- Un program precis privind actualizarea informațiilor conținute în baza de date ar trebui stabilit în normele de aplicare,
- Pentru a evita incoerența, un sistem de selecție a administratorilor autorizați ar trebui pus în aplicare în statele membre, autoritățile și organele comunitare; accesul acestora la informații, respectiv volumul de date care poate fi accesat conform articolului 95 alineatul (2), ar trebui definit în măsurile administrative suplimentare,
- În contextul transferului de date cu caracter personal din baza de date centrală, aceste transferuri sunt structurale și din acest motiv necesitatea de garanții, cum ar fi clauze contractuale, ar trebui enunțată în normele de aplicare,
- În cazul în care datele sunt primite de la țări terțe sau de la organizații internaționale, este important să se definească datele care sunt acoperite și garanțiile privind calitatea acestora, respectiv necesitatea ca aceste garanții să fie astfel incluse în normele de aplicare,
- Formularea articolului 134a alineatele (1) și (3) din normele de aplicare ar trebui revizuită pentru a se referi la instituțiile, agențiile executorii, autoritățile și organele menționate în articolul 95 alineatele (1) și (2) din regulamentul financiar,
- În ceea ce privește dreptul de acces al candidaților și al ofertanților, ar trebui inclusă o referire la articolul 13 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001,
- Pentru a rezolva problema compatibilității cu articolul 37 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001, AEPD recomandă adăugarea unui alineat la articolul 49 NA.

În privința procedurii, AEPD:

- Recomandă să se facă o referire explicită la prezentul aviz în preambulul propunerii,
- Reamintește că, datorită faptului că operațiunile de prelucrare prevăzute vor introduce modificări substanțiale în ceea ce privește gestionarea bazei de date și astfel vor intra sub incidența articolului 27 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001, AEPD trebuie să verifice sistemul anterior punerii sale în aplicare.

Adoptat la Bruxelles, 12 decembrie 2006.

Peter HUSTINX

Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor

⁽¹⁸⁾ Aceasta este ilustrată în mod clar în avizul AEPD privind procedurile TOP 50 ale Parlamentului European (cazul 2004-0126).